

Iz ordinacije: endokrinologija

Autor Administrator

Što je endokrinologija?

Uvijek se pomalo iznenadim kad me ponetko upita: „Što je endokrinologija?“ Meni se èini da je to opæe poznata stvar, ali eto, ipak nije. Pa evo, to je jedno od najzanimljivijih podruèja interne medicine, koje obuhvaæa sve što je u vezi sa žlijezdama s unutrašnjim luèenjem i hormonima koje one luèe u krv. Te žlijezde preko svojih hromona, u sinergiji s jednim drugim isto tako važnim sustavom - neurovegetativnim, sudjeluju u regulaciji svih životnih procesa u našem organizmu. Poremeæaji u njihovu stvaranju i luèenju, kako pri smanjenju, tako i poveæanju, redovito dovode do ozbiljnih teškoæa, pa i do životne ugroze.

Najèešæa stanja zbog kojih nam treba savjet endokrinologa:
 šeæerna bolest i kako živjeti s njome,
 kako kontrolirati raspameæenu malu žlijezdu na vratu - štitnjaèu, koju inaèe, kad je sve u redu, ne primjeæujemo, niti osjeæamo, što èiniti kad ne možemo na kraj sa svojim kilogramima, kad nam kažu da imamo previše masnoæa u krvi, što je èiniti mladom muškarcu kad mu poènu rasti dojke kao u dame, ili mu muškost postane upitna, kako rješiti briga djevojku kad joj se poremete ciklusi, a fino lice prekriju akne,
 kad joj kosa poène ispadati kao u muškarca, a rasti baštamo kud ne treba – na licu, iznad usnica, na prsima i leðima, kad mladi par koji toliko èezne za potomstvom ne uspjeva u tome godinama, itd., i sl.

Među endokrinološkom bolestima najèešæe su i o njima se ponavljaše zna, šeæerna bolest, kojom se posebno bavi dijabetologija i bolesti štitnjaèe, pa æe ovdje o njima biti koja rijeè više, dok æe o ostalima, bolestima hipofize, nadbubrežnih žlijezda i spolnih žlijezda , biti samo poneka natuknica. Simptomatologija ovih bolest nerjetko je dosta oskudna, pa do dijagnoze proðu godine i godine, tijekom kojih se razvijaju neugodne i nepovratne posljedice. Tri primjera hipotireoze.

Emina

Među prvim pacijentima u mojoj specijalističkoj praksi bila je E. Imala je oko 30 god. i već desetak godina liječena je od reumatskog karditisa. Na prvi pregled donijela je popriličnu medicinsku dokumentaciju, među kojom i pet – est otpusnih pisama. Imala je lagani otok nogu i lica, u EKG-u smetnje repolarizacije, a laboratorijski nalazi su pokazivali malokrvnost i ubrzanu sedimentaciju eritrocita. Nisam se upućenao u detaljniju analizu, samo sam produžio bolovanje i dotadašnju terapiju: ekstencilin injekcije mjesecno, kortikosteroid, digitalis i preparat željeza. Na sljedećoj kontroli za mjesec dana stanje je bilo bez promjena. Ali, ovoga puta malo sam se viđao pozabavio s njom i njenim nalazima. Zapazio sam da nisu mislili na bolest i zatražio pretrage hormona. Nalazi su potvrdili da se radi o teškoj hipotirezi (smanjenju funkcije željeza) zbog autoimune bolesti. Dobila je nadomjesnu terapiju i nakon par mjeseci stanje joj se potpuno normaliziralo, kao i svi nalazi. Ne znam tko je bio sretniji, ona ili ja.

Milka

Pozvali su me da pogledam stariju gospođu, onako „reda radi“, ne očekujući da bi joj se nešto moglo pomoći, jer već mjesec dana i viđene ne ustaje iz kreveta. Posljednjih dana potpuno je nepokretna, u besvjesnom stanju, ne jede, ne pije. Ležala je mirno, sva podbuhta, natečena, nije reagirala na moje pokušaje da uspostavimo nekakav kontakt. Doznao sam da je godinama liječena od zatajivanja srca i da je uzimala hrpu lijekova dok ih je mogla piti. Pogledao sam je, obavio osnovne pretrage koje je bilo moguće obaviti i posumnjao na miksedemsku komu (komu zbog dugotrajne hipotireoze –), potpunog nedostatka funkcije željeze. Predložio sam hospitalizaciju, na što obitelj nije pristala.

„Doktore, ako možeš; nešto učiniti ovdje –; učini, vidiš; da je nema smila viđeće mučiti, da je mrtva.“

Uspjeli smo joj nekako davati hormone željeze, što je pokazalo poudotvoran efekat: nakon nekoliko dana počela se pomalo buditi i reagirati na pozive, a nakon mjesec dana, baka Milka dočekala me sjedeći u svom naslonjuče i aleći se: „Pa gdje si viđeće, doktore“, mislila sam da si zaboravio na mene“. Ne moram vam reći da su me nakon takvih slučajeva gledali kao pravoga doktora i da je moj autoritet bio osiguran za duže vrijeme; vjerovali su mi i na slijepo.

Tomislav

Mladi inženjer, tridesetih godina, došao na redoviti sistematski pregled kojega je za sve djelatnike ugovorila firma. Na uobičajeno pitanje kako se osjeća odgovorio je da nema nikakvih tegoba. Uobičajenim pregledom nađeno je uredno stanje, tek nekoliko kilograma viđenja, a i sve standardne laboratorijske pretrage su bile uredne, osim umjereno poviseneh masnoća u krvi. Zaključak:

zdrav. Potrebno je samo malo pripaziti na prehranu. Ipak, zbog povišenog
nalaza kolesterola zadnjih nekoliko godina, a možda i intuitivno,
zatražena je dodatno pretraga tireostimulirajućeg hormona – TSH, koji je rezultat bio gotovo nevjerojatan, rekordan,
oko pedeset puta veći od normalnih
vrijednosti, točno 207 umol/l; to je govorilo za tešku i dugotrajnu
hipotireozu. Dodatnim pretragama potvrđena je dijagnoza kronične autoimune upale i titanja sa zatajivanjem
njene funkcije. Odmah je započeo
uzimati nadomjesnu hormonsku terapiju, a nakon par mjeseci, na kontrolnom
pregledu, dobro raspoložen i lakši; i nekoliko kilograma rekao: "Sada tek vidim
što znači dobro se osjećati";

Dr. A.Lj.

Vezani članak: <http://bitnoodijabetesu.com/index.php/ta-stitnjaca>